

11.8.2016

Yksikön päällikkö

Keravan kaupunki kaupunkisuunnittelu
Pelo Marja
PL 123
04201 KERAVA

Keski-Uudenmaan maakuntamuseon lausunto Keravan kaupungintalon korttelia koskevan asemakaavan muutoksen kaavaluonnoksesta (2279)

HEL 2016-007042 T 10 03 01

Keravan kaupungin maankäyttöpalvelut on ilmoittanut Keravan 4. Keskustan kaupunginosan korttelia 7, korttelia 2 osaa korttelia 222, Nikkarinkujaa, osaa Kauppakaarta, osaa Paasikivenkatua ja Otavankujaa sekä liikennealuetta koskevan asemakaavan muutoksen (2279) kaavaluonnoksen nähtävillä olost. Keski-Uudenmaan maakuntamuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Nyt esillä oleva asemakaavamuutos kohdistuu Keravan 4. Keskustan kaupunginosassa sijaitsevaan alueeseen, joka rajautuu Kauppakaareen, Keskikatuun, kortteliin 33 ja Aurinkomäen puistoalueeseen. Uudenmaan 8.11.2006 vahvistetussa maakuntakaavassa ja Uudenmaan maakuntavaltuuston 30.10.2014 hyväksymässä Uudenmaan 2. vaihe-maakuntakaavassa suunnittelualue on keskustatoimintojen aluetta. Voimassa olevassa Keravan yleiskaavassa 2020 suunnittelualue on merkitty keskustatoimintojen alueeksi eikä vireillä olevassa Keravan yleiskaava 2035:n luonnoksessa suunnittelualueelle ole esitetty muutoksia.

Kaupungintalon korttelin asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu uusien liike- ja asuinrakennusten toteuttamisen mahdollistaminen suunnittelualueella olemassa olevien kiinteistöjen tilalle ja suunnittelualueen pysäköintijärjestelyjen ratkaiseminen sekä alueen asemakaavojen ajantasaistaminen. Kaavamuutoksella tavoitellaan myös kaupunkirakenteen tiivistämistä ja keskustan kaupunkikuvan parantamista. Li-

11.8.2016

Yksikön päällikkö

---

säksi tavoitteena on lisätä ja monipuolistaa kävelykeskustan kaupallista tarjontaa ja elävöittää kävelykeskustaa sekä lisätä keskusta-asumista.

Asemakaavamuutoksen lähtötiedoissa kerrotaan suunnittelualueen olemassa olevasta rakennuskannasta niukasti. Korttelissa 2 ja osassa korttelia 222 sijaitsevat kaksikerroksiset liike- ja toimistorakennukset on rakennettu ilmeisesti 1980-luvulla. Korttelissa 7 tontilla 5 sijaitsee ns. Sampotalo, johon liittyy käytöstä poistettu pysäköintilaitos. Suunnittelualueen olemassa olevasta rakennuskannasta kulttuurihistoriallisesti merkittävin on ehdottomasti Keravan kaupungintalo, joka on valmistunut vuonna 1976. Kerava sai kaupunginoikeudet vuonna 1970 ja kyseinen rakennus on Keravan ensimmäinen varsinaisesti kaupungintaloksi suunniteltu rakennus. Kaksikerroksisen rakennuksen maantasokerroksessa on tällä hetkellä liiketiloja ja toisessa kerroksessa on kaupungin toimitiloja.

Suunnittelualueen lähiympäristö on moni-ilmeistä, iältään ja myös mitakaavaltaan vaihtelevaa. Kaava-alueen kaakkoispuolella avautuu Keravan keskustan merkittävä puistoalue Aurinkomäki, jota reunustavat kortteleiden 2 ja 222 kaksikerroksiset liikerakennukset. Kaupungintaloa vastapäätä Kauppakaaren toisella puolella sijaitseva, myös kaksikerroksinen 1960-luvun loppupuolen liikerakennus muodostaa kaupunkikuvallisen parin kaupungintalolle. Kaupungintalon luoteispuolen korttelin yli kymmenkerroksiset asuinkerrostalot puolestaan edustanevat Keravan korkeinta rakennuskantaa. Läheisyydessä, suunnittelualueen eteläpuolella sijaitsevat lisäksi arkkitehtonisten ja ympäristöllisten arvojen perusteella arvotetut Keravan kauppalan 1950-luvulla rakennetut hallintopuiston ja keskusta-alueen rakennukset, joiden muodostama kokonaisuus on pienimittakaavainen, hillitty ja tasapainoinen.

Nyt esillä olevaan asemakaavamuutosalueeseen kuuluvat rakennukset edustavat Keravan nuorta rakennusperintöä, eivätkä ne ole mukana Keravan rakennuskulttuurin inventointi ja kulttuuriympäristön hoitosuunnitelmassa (Keravan kaupunki & Arkkitehtitoimisto Lehto Peltonen Valkama, 2003). Kyseisessä inventoinnissahan tarkasteluajanjaksoksi valittiin ennen vuotta 1975 valmistuneet kohteet ja inventointi oli valikoiva, ei koko rakennuskannan kattava. Esillä olevista rakennuksista maakuntamuseo haluaa korostaa erityisesti vuonna 1976 valmistuneen Keravan kaupungintalon merkitystä. Kaupungintalon rakentaminen liittyy vaiheeseen, jolloin Suomeen perustettiin huomattava määrä kaupunkia ja myös kaupungintaloja rakennettiin runsaasti. Paineet tehokkuuden lisäämiseen tuntuivat myös kaupungintaloarkkitehtuurissa. Maakuntamuseo katsoo, että kaupungintalo liittyy siten olennaisella tavalla Keravan kaupungin ja keskustan rakentamiseen, kasvuun ja toimintaan ja rakennuksella on siten kulttuurihistoriallisia arvoja. Maakuntamuseo

11.8.2016

Yksikön päällikkö

katsoo, että nyt esillä olevaan asemakaavahankkeeseen tulee liittää kaupungintalon dokumentointi. Mahdollisimman pikaisesti tulee selvittää ja tallentaa kaupungintalon suunnittelun, rakentamisen ja muutosten vaiheet sekä nykytila, myös valokuvaamalla.

Maakuntamuseo haluaa jälleen kiinnittää huomiota Keravan matalan liikekeskustan ominaisluonteen voimakkaaseen muutokseen, joka on käynnissä. Nyt esillä oleva asemakaavaluonnos ja viitesuunnitelma ovat selkein esimerkki Keravalla viime vuosina tapahtuneesta kehityksestä, jossa Keravan keskusta-alueella ollaan muuttamassa pienimittakaavaisesta huomattavan tehokkaasti rakennetuksi. Esillä olevan asemakaavaluonnoksen ja viitesuunnitelman mukainen rakentaminen kaupungintalon kortteliin on mittakaavaltaan poikkeuksellisen korkeata ja massiivista verrattaessa mihin tahansa suomalaisen kaupungin keskustan rakennuskantaan. Keravan keskustan matalasta ja marketteja lukuun ottamatta melko pienimittakaavaisesta rakentamisesta esitetty uudisrakentaminen poikkeaa rajusti, joskin on todettava, että Keravan tähän asti korkeimmat asuintalot löytyvät naapurikorttelista. Maakuntamuseo pitää esillä olevaa suunnitelmaa ja yleistä keskustan muutosta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta huolestuttavana ja painottaa, että Keravan varhaisvaiheiden ja kauppalan 1950-luvulla rakennettun hallintopuiston rinnalla Keravan historiaan, kehitykseen ja kasvuun liittyvät olennaisesti myös seuraavien vuosikymmenten vaiheet ja rakennusperintö. Osana kerroksista ja muuttuvaa kaupunkirakennetta myös Keravan 1970-luvulta alkavan kaupunkiajan rakentamisen vaiheiden säilyttäminen on tärkeä osa Keravan keskustan ominaisluonnetta. Maakuntamuseo nostaakin jälleen esiin Keravan rakennuskannan inventoinnin päivittämisen tärkeyden, jotta voidaan tunnistaa Keravan viime vuosikymmenten rakennusperintöön liittyvät arvot ja pystytään myös ottamaan ne ajoissa huomioon kaupungin tulevia kaavoitushankkeita suunniteltaessa.

Keski-Uudenmaan maakuntamuseolla ei ole muuta huomautettavaa Keravan kaupungintalon korttelin asemakaavan muutoksen kaavaluonnokseen.

Museovirasto lausuu muinaismuistolain alaisista kohteista.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Anne Mäkinen
yksikön päällikkö

Postiosoite
PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki
<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmuseo>

Puhelin
+358 9 310 36630
Faksi
+358 9 310 36664

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

11.8.2016

Yksikön päällikkö

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Postiosoite

PL 4300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginmuseo@hel.fi

Käyntiosoite

Aleksanterinkatu 16
Helsinki

<http://www.hel.fi/helsinginkaupunginmu-seo>

Puhelin

+358 9 310 36630

Faksi

+358 9 310 36664

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566